

[İzmir Haber](#) [Ekonomi](#) [Politika](#) [Spor](#) [Teknoloji](#) [Yaşam](#) [Türkiye](#) [Resmi İlanlar](#)

Cumhuriyet savcılıkları reformu

MEHMET GÜN

09.09.2025 - 09:08
YAYINLANMA

09.09.2025 - 09:09
GÜNCELLEME

Paylaş

A⁻

A⁺

Ana muhalefet Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) genel başkanı Özgür Özel, "oturduğu lojman", "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a doğrudan rapor ettiği iddiası" da dahil yürütme ile ilişkileri ve açıp yürüttüğü yolsuzluk soruşturmalarında aldığı karar ve yaptığı işlemlerden dolayı İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı'nı şiddetle eleştiriyor, ancak savcılık kurumunu kapsamlı bir reformdan geçirmek gerektiğini söylemiyor.

Oysa, bundan on beş yıl önce savcılık soruşturmaları bahanesiyle kozmik odaya girilip yüksek devlet sırlarına erişilmiş, 17-25 Aralık'ta soruşturmaları manidar zamanlayarak kalkışılan yargısal darbe kıl payı ile önlenmişti. 19 Mart 2025'te Ekrem İmamoğlu'nun yakalanması ile başlayan soruşturmalar ve CHP'nin Kasım 2023'teki kurultayının iptali davası etrafında sürdürülen "CHP'ne kayyum atanmalı" çılgırtkanlıkları, bu kez ana muhalefete ve demokrasiye bir darbe indirmeye aday. Her iki olayda da halk, demokrasinin kör topal da olsa yürümesi için adeta siyasette yolsuzluğu sineye çekmek zorunda kalıyor. Buna karşın halk, soruşturmaların sadece muhalefete odaklanmasına ses çıkaramıyor.

Soruşturma yürüten savcılar da, tutuklama taleplerine karar veren sulh ceza hâkimlerini de, itirazların yapıldığı asliye ceza hâkimlerini de atayan Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) başkanı Adalet Bakanı! HSK'nin 13 üyesinin kahir çoğunluğunu cumhurbaşkanı doğrudan ve TBMM vasıtası ile atıyor. İlâveten cumhuriyet başsavcılıkları adliyeleri fiilen yönetiyor, adalet komisyonlarının doğal üyesi olmaları sebebiyle adliyelerde fiilen nüfuza sahip olmaları, durumu daha da kötüleştiriyor.

Savcılar da insani hatalara düşerler, suçlu olduğuna inandıkları kişilerin masum olduğunu düşünmeleri imkânsız. Üstelik kariyerleri gereği birbirleri ile tanış ve arkadaş olan bir hâkim devredaşı veya arkadaşı bir savcının iddianamesini iyi hazırlanmamış diyerek kolayca iade edemeyebilir, tutuklama talebini reddedemeyebilir! İddialarına ancak karşıtı ile sınılandığında itibar edilebilen savcıların -bağımsız ve tarafsız bir hâkimi ikna etmeksizin- hiyerarşik amirleri başsavcının onaylaması ile devlet adına suçlayabilir olması ise açıkça yanlış ve adaletsiz. Davanın davacısı olan savcılar ne hak ve mantıkla, bu iddiayı yargılayıp hüküm verecek olan hâkimle aynı kürsüyü niye paylaşıyorlar? Bu durumun, vatandaşın hâkime ve mahkemeye inancını sarsacağı, adaletsizlik hissi doğuracağı ortada değil mi?

Hukuk mahkemelerinin ihtiyati tedbir niteliğindeki kararlarına istinaf mahkemelerinde itiraz edilebilir iken ceza mahkemelerinin benzer nitelikteki tutuklama ve sair özgürlük kısıtlama kararlarına karşı istinaf yolu hangi haklı sebeple kapalı tutuluyor? Hukuk mahkemelerinde ihtiyati tedbir kararlarını davaya bakan doğal hakimler verdiği halde ceza davalarında tutuklama ve benzeri kararları niçin ve hangi haklı sebeple sulh ceza hâkimleri veriyor? Bu durumun her ikisini de atayan, tayin de edebilecek olan HSK Başkanı-Adalet Bakanı'na karşı zayıf duruma düşmemek için isabetsiz ve adaletsiz kararlarla sonuçlanabileceği tahmin edilemez mi? Sıradan vatandaş doğrudan yargı önüne çıkarılırken, devlet memurları için neden amirlerinin

yargıya izin vermesi (soruşturma izni) şartı var? Ünsal Ban olayında olduğu gibi aynı suça dahil olan sivil vatandaş tutuklandığı halde suça iştirak eden kamu görevlileri niçin tutuklanmıyorlar?

Anayasal düzeni temelinden ihlal eden suçların soruşturmasında ciddi boşluklar ve yetersizlikler var. Hukuk devleti ilkesine aykırı olarak cezadan ve hukuktan bağıışıklık gibi ciddi, hukuki ve fiili ayrıcalıklar edinmiş olan üst düzey kamu görevlilerinin suçlarını soruşturmak imkânsız denecek kadar zor? Bazı kesimin suçlarını soruşturmaya ise bağımsız bir yargı mercii değil de mesai arkadaşları karar veriyor? Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Merkez Bankası gibi kilit kurumların üst düzey yöneticilerini soruşturmak için için aranan ön şartlar niçin mahkûm etmek için gereken şartlara eşit veya daha ağır?

Suç işlenmesini önlemek kolluğun, suçluları yaptırıma uğratmak savcılıkların görevidir. Bunların caydırıcı olması için ise bir suç işlendiği takdirde, kim işlerse işlesin, ister memur, ister sıradan vatandaş, ister iktidar, isterse muhalefet olsun, cumhuriyet savcılıklarının hiçbir engele ve kısıta tabi olmaksızın harekete geçip sorumluları yargı önüne çıkarabilir olması gerekir. Fakat bu yetkinin verilebilmesi için cumhuriyet savcılıklarının kapsamlı ıslah edilmesi gerekir. En acil yapılması gerekenler, savcılık kurumunu yürütmeden tam bağımsız kılmak, hâkimler karşısında savcılar savunma ve avukatlar ile eşit seviyeye indirmektir.

Başkanı olduğum Daha İyi Yargı Derneği, www.dahaiyyargi.org adresinde 1 Eylül 2025 günü cumhuriyet savcılığı kurumunun kapsamlı olarak ıslah edilmesi gerektiğine dair bir kamuoyu duyurusu yayınladı. İktidara ve muhalefete erişmesi ve kapsamlı bir reforma vesile olmasını dilerim.

Yükleniyor...

← ÖNCEKİ

SONRAKİ →

Mehmet Gün

Yazarın Diğer Yazıları

- > Yolsuzlukla milli mücadele 26.08.2025
- > E-devlette sahtekarlık 12.08.2025
- > Yapay zekâ ve oligarşi 4 29.07.2025
- > Terör 15.07.2025
- > Hâkim ve savcı tayinleri 01.07.2025
- > Öcalan (ve ABD) ile anlaşma ne? 03.06.2025
- > Tahterevallide demokrasi 20.05.2025
- > Ulemanın yöneticilere yamanması 06.05.2025
- > Türkiye'ye ne olacak? 22.04.2025

Yazarlar

SUAT ÇAĞLAYAN

Diktatörden kurtulma duası